

ĐỀ GIAO THÔNG ĐƯỜNG THỦY CẦN THƠ AN TOÀN, HIỆU QUẢ

Chủ nhật, 08/11/2015

Điều tra: Nguyễn Kim

Thời gian qua, công tác quản lý giao thông và ý thức chấp hành pháp luật của một bộ phận người tham gia giao thông đường thủy vẫn còn nhiều hạn chế. Nhiều "hoạch định" của các ngành chức năng được vạch ra nhằm hoàn chỉnh cơ sở hạ tầng, đảm bảo trật tự an toàn giao thông, tuy nhiên vẫn còn tình trạng rối rắm trong công tác quản lý giao thông đường thủy. Do đó, đi kèm những nỗ lực trong công tác tuyên truyền thì TP Cần Thơ vẫn phải tích cực tháo gỡ nhiều khó khăn, vướng mắc để giao thông đường thủy được an toàn, thông suốt.

Kỳ 1: Gian nan công tác quản lý vận tải đường thủy

TP Cần Thơ là trung tâm vùng Đồng bằng sông Cửu Long, có hệ thống sông ngòi chằng chịt. Giao thương hàng hóa bằng đường thủy nội địa (ĐTND) giữ vai trò quan trọng đối với sự phát triển kinh tế - xã hội của các địa phương trong vùng. Tuy nhiên, thực trạng bến bãi hoạt động không phép, trái phép; tình hình đăng đáy cá, nuôi trồng thủy sản lấn chiếm luồng ĐTND, luồng hàng hải... ở TP Cần Thơ diễn ra hết sức phức tạp, là nguyên nhân tiềm ẩn tai nạn giao thông đường thủy, ảnh hưởng không nhỏ đến công tác vận tải.

Bến bãi tùy tiện hoạt động

Do đặc thù là vùng sông nước nên TP Cần Thơ có rất nhiều bến thủy nội địa (BTND), bến khách ngang sông (BKNS) với hàng ngàn phương tiện hoạt động suốt ngày đêm. Dù có nhiều nỗ lực nhưng trên thực tế, TP Cần Thơ vẫn tồn tại nhiều BTND chưa được cơ quan có thẩm quyền cấp phép hoạt động, nhất là những bến do Trung ương quản lý, tạo ra những diễn biến phức tạp, khó lường.

Do hoạt động không có bến bãi, hành khách đi đò chèo từ bờ Xóm Chài sang bến Ninh Kiều phải trèo qua lan can bờ kè vừa mất mỹ quan, vừa không an toàn. Ảnh: X.Đ

Theo Cảng vụ ĐTNĐ khu vực IV, đơn vị đang quản lý 291 cảng, bến, trong đó có 3 cảng (2 cảng hàng hóa, 1 cảng hành khách) và 230 BTNĐ. Ngoài ra, còn 51 BTNĐ hoạt động không phép trên địa bàn TP Cần Thơ ở các tuyến: rạch Cần Thơ, sông Hậu, rạch Ô Môn, kênh Thị Đội Ô Môn, rạch Sỏi Hậu Giang và 20 bến được cấp phép đã hết hạn, 36 bến chưa được cấp phép lại. Đó là chưa kể những BTNĐ do Cảng vụ ĐTNĐ TP Cần Thơ quản lý, cấp phép.

Nằm cạnh cầu Cái Sơn 2 (rạch Cái Sơn, thuộc khu vực 4, phường An Bình, quận Ninh Kiều), bến vật liệu xây dựng (VLXD) Ngọc Hân cứ "vô tư" hoạt động không phép. Mặc dù Phòng Cảnh sát đường thủy Công an TP Cần Thơ đã nhiều lần lập biên bản xử phạt vi phạm hành chính, nhưng đơn vị này vẫn tái phạm. Ngày 7-7-2015, Phòng Cảnh sát đường thủy Công an TP Cần Thơ tiếp tục kiểm tra và lập biên bản xử phạt vi phạm hành chính, ra quyết định đình chỉ hoạt động BTNĐ đối với Công ty TNHH VLXD Ngọc Hân, với lỗi đưa BTNĐ vào hoạt động khi chưa được cơ quan có thẩm quyền cấp phép. Theo cán bộ Phòng Cảnh sát đường thủy, Công an TP Cần Thơ, năm 2014, Phòng đã lập biên bản xử phạt vi phạm hành chính đối với chủ doanh nghiệp VLXD Ngọc Hân 3-4 lần, mỗi lần xử phạt 2,5 triệu đồng. Mỗi lần bị lực lượng Công an lập biên bản xử phạt, chủ bến VLXD Ngọc Hân đều thừa nhận việc đưa BTNĐ vào hoạt động khi chưa được cấp phép là sai quy định và chấp hành nộp phạt rất tốt nhưng sau đó vẫn tiếp tục vi phạm. Theo cơ quan chức năng, nguyên nhân ngành chức năng chưa cấp phép là do BTNĐ nằm gần chân cầu Cái Sơn 2, trường hợp lên xuống hàng hóa sơ suất có thể làm phương tiện va chạm vào trụ cầu, nguy cơ gây tai nạn là rất cao...

Quận Thốt Nốt hiện có 119 BTNĐ hoạt động, chủ yếu nằm ven tuyến sông Hậu, sông Thốt Nốt và sông Cái Sắn. Trong đó, có 15 BTNĐ hoạt động không phép, tập trung nhiều ở khu vực vàm Cái Sắn, một số bến dù đã có quyết định đình chỉ do hoạt động trái phép nhưng chủ bến vẫn phớt lờ. Như trường hợp ông Huỳnh Thanh Bình, đại diện BTNĐ tại Công ty TNHH Một thành viên chế biến lương thực Vạn Lợi (phường Thới Thuận, quận Thốt Nốt), ngày 14-8-2014, khi Đoàn kiểm tra liên ngành ĐTNĐ TP Cần Thơ đến kiểm tra hoạt động bến bãi và lập biên bản làm việc thì ông Bình không chịu ký tên vào biên bản mà còn lôi kéo một số thành viên trong công

ty có thái độ bất hợp tác, dùng những lời lẽ xúc phạm đến các thành viên trong đoàn kiểm tra.

Luồng, tuyến không an toàn

Tình trạng người dân cất nhà không phép lấn chiếm lòng sông diễn ra rất phổ biến. Theo Thượng tá Đỗ Thành Long, Phó trưởng Công an quận Thốt Nốt, vàm Cái Sắn tiếp giáp với sông Hậu đi các tỉnh: An Giang, Đồng Tháp, Kiên Giang và TP Cần Thơ. Tuy nhiên, việc quản lý, giải tỏa các hộ dân cất nhà không phép lấn chiếm lòng sông gặp nhiều khó khăn do một bên bờ sông thuộc quận Thốt Nốt, TP Cần Thơ; còn bờ bên kia thuộc tỉnh An Giang quản lý. Đáng nói là vàm sông Cái Sắn theo hướng đổ ra sông Hậu có đoạn cong rất nguy hiểm, làm hạn chế tầm quan sát của các phương tiện ngược chiều khi tránh vượt; nước thủy triều chảy rất mạnh, nhất là vào mùa mưa bão; mật độ phương tiện lưu thông đông, cộng thêm tình trạng lấn chiếm lòng sông, làm cho các phương tiện gặp nhiều nguy hiểm khi lưu thông qua đoạn cong này. Đã có tai nạn xảy ra vào lúc 13 giờ 30 phút ngày 11-9-2015, tại vàm Cái Sắn. Khi điều khiển sà lan từ sông Hậu vào vàm Cái Sắn, thuyền trưởng Đặng Ngọc Hùng (sinh năm 1961, ngụ phường Linh Trung, quận Thủ Đức, TP Hồ Chí Minh), không đảm bảo an toàn khi tránh vượt phương tiện khác cùng lưu thông, đã đâm vào trụ chống và bảo vệ cầu Cái Sắn, gây thiệt hại ước 100 triệu đồng. Ngày 30-9-2015, cũng tại vàm Cái Sắn, tiếp tục xảy ra vụ tai nạn giao thông giữa hai sà lan làm hư hỏng băng chuyền của một nhà máy xay xát, trị giá 47 triệu đồng. Sau đó, sà lan va vào bờ thuộc tỉnh An Giang, làm thiệt hại 11 căn nhà của người dân ở phường Mỹ Thạnh, TP Long Xuyên.

Hoạt động nuôi thủy sản (lồng, bè cá) tự phát của người dân đã lấn chiếm luồng DTND và luồng hàng hải diễn ra phổ biến trên tuyến sông Hậu. Ảnh: X.Đ

Hoạt động dò chèo, dò máy từ bờ Hưng Phú, quận Cái Răng sang bến Ninh Kiều (thuộc phường Tân An, quận Ninh Kiều) cũng rất đáng lo ngại cho sự an toàn của hành khách. Hằng ngày, tại khu vực Bến Ninh Kiều có hàng trăm phương tiện dò chèo, dò máy hoạt động theo dạng "3 không" (không bến bãi; phương tiện không đăng ký; người điều khiển phương tiện không có bằng cấp, chứng chỉ chuyên môn) diễn ra rất phức tạp. Các phương tiện này không chỉ lấn chiếm hành lang luồng ĐTNĐ từ 15m- 20m, gây mất mỹ quan tại khu vực bờ kè, mà còn gây nguy cơ cao về tai nạn giao thông đường thủy. Đáng lo ngại là nhiều du khách "Tây ba lô" thường chọn phương tiện dò chèo, dò máy để thuận tiện len lỏi vào các con kênh, rạch nhỏ tham quan, chụp ảnh, thưởng thức thú vui du lịch miền sông nước. Đại tá Nguyễn Hữu Lập, Trưởng Phòng Cảnh sát đường thủy, Công an TP Cần Thơ, cho biết: "Từ năm 2012, lãnh đạo thành phố và các ban ngành đã phối hợp tổ chức rất nhiều cuộc họp bàn giải pháp tháo gỡ các vướng mắc trong công tác quản lý, cấp phép, hoạt động vận chuyển hành khách bằng dò chèo, dò máy... Mục tiêu hướng đến phục vụ nhu cầu đi lại, đảm bảo an toàn, thuận tiện cho người dân, vừa đưa hoạt động quản lý bến bãi đi vào nề nếp, ngăn chặn tình trạng vi phạm". Thế nhưng vì chưa có quan điểm thống nhất nên đến nay các ngành chức năng vẫn chưa giải quyết dứt điểm tình trạng này.

Không riêng các BTNĐ, BKNS hoạt động không phép mà tình trạng đăng, đáy cá, nuôi thủy sản (các lồng, bè cá) trên sông cũng ảnh hưởng không nhỏ đến luồng, tuyến vận chuyển của các phương tiện thủy. Theo thống kê chưa đầy đủ của Trạm Cảnh sát đường thủy Thới An, tính đến tháng 9-2014, trên tuyến sông Hậu (thuộc địa bàn trạm quản lý) có 42 hộ, với 109 bè nuôi cá, hoạt động không phép, neo đậu mất trật tự, gây cản trở giao thông đường thủy và ô nhiễm môi trường. Đã có tai nạn xảy ra vào 23 giờ 35 phút, ngày 25-6-2015, tại khu vực Tân Mỹ 2, phường Tân Lộc, quận Thốt Nốt (thuộc tuyến sông Hậu), một chiếc sà lan khi lưu thông đã vướng vào các lồng bè cá. Ông Nguyễn Văn Thành (ở phường Thới Thuận, quận Thốt Nốt) bày tỏ bức xúc: "Thời gian qua, người dân sống ven tuyến sông Hậu rất lo lắng việc các chủ nuôi thủy sản tự ý coi nới các lồng, bè cá lấn chiếm lòng sông, gây cản trở giao thông, ảnh hưởng dòng chảy và ô nhiễm môi trường. Bà con nơi đây mong chính quyền địa phương quan tâm sắp xếp lại hoạt động này bằng cách quy hoạch lại vùng nuôi vào vị trí nhất định, nếu hộ nào vi phạm thì có hình thức xử phạt nghiêm theo qui định pháp luật, tránh tai nạn giao thông xảy ra".

Thực trạng công tác quản lý vận tải đường thủy ở TP Cần Thơ chưa được thông suốt đòi hỏi sự chung tay, nỗ lực của các ngành chức năng để ngăn chặn tình trạng vi

phạm luồng, tuyến; tùy tiện trong hoạt động của các bến bãi, phương tiện, góp phần hạn chế tai nạn giao thông đường thủy...

Kỳ 2: Nỗ lực lập lại trật tự ATGT đường thủy